

Försäkringsvillkor

för Fortsättningsförsäkring
ITP, FTP och TGL

Gäller från och med 1 april 2025

Innehåll

Försäkringsavtalet	3
Fortsättningsförsäkring ITP	6
Fortsättningsförsäkring TGL	12
Premiebefrielseförsäkring	13
Fortsättningsförsäkring familjeskydd	14
Premier och premiebetalning	16
Överskott till försäkrade och försäkringstagare	17
Information från Alecta	19
Om du inte är nöjd	20
Särskilda bestämmelser för Fortsättningsförsäkring FTP	21

Har du frågor är du välkommen att kontakta oss
Alecta Tjänstepension Ömsesidigt
Telefon 020-78 22 80
103 73 Stockholm | alecta.se

Alecta är förvaltare av tjänstepension sedan 1917.
Vi står på kundernas sida med ett enda fokus
– att erbjuda trygghet under och efter arbetslivet.

1. Försäkringsavtalet

1.1 Allmänt

Dessa försäkringsvillkor gäller för fortsättningsförsäkring till tidigare ITP- respektive TGL-försäkring.

Med ITP- respektive TGL-försäkring menas försäkringar som är utformade enligt överenskommelserna mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK (PTK) om avdelning 2 i ITP-planen och om Tjänstegruppplivförsäkring (TGL).

Dessa försäkringsvillkor gäller även för fortsättningsförsäkring till tidigare FTP-försäkring tecknad i Alecta. De avvikelser som finns framgår av villkoren i punkt 10, *Särskilda bestämmelser för Fortsättningsförsäkring FTP*.

Med FTP-försäkring menas försäkringar som är utformade enligt överenskommelserna mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO) och Forena samt mellan FAO och Akavia och Sveriges Ingenjörer. Med TGL menas även försäkringar som är utformade enligt överenskommelserna om TGL mellan dessa parter.

För försäkringarna gäller, förutom dessa försäkringsvillkor:

- Svensk lag.
- Alectas vid varje tidpunkt gällande försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.

Alecta har träffat avtal med Collectum AB (Collectum) om att Collectum för Alectas räkning fakturerar premier. Collectum företräder därmed Alecta i denna uppgift även om det i dessa försäkringsvillkor enbart står att Alecta utför uppgiften.

Basbelopp

Med prisbasbelopp respektive förhöjt prisbasbelopp i dessa försäkringsvillkor avses de basbelopp som för varje år fastställs enligt 2 kap. 7 § respektive 8 § socialförsäkringsbalken (2010:110). Med inkomstbasbelopp i dessa försäkringsvillkor avses det inkomstbasbelopp som för varje år fastställs enligt 58 kap. 27 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

1.2 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Alecta Tjänstepension Ömsesidigt (Alecta), organisationsnummer 502014-6865. Alecta är ett ömsesidigt tjänstepensionsbolag med säte i Stockholm. Delägare är dels försäkringstagarna, dels de försäkrade.

1.3 Rätt att teckna fortsättningsförsäkring

Fortsättningsförsäkring ITP

Sedan den 1 maj 2010 finns ingen rätt att teckna fortsättningsförsäkring för ITP. Dessa försäkringsvillkor gäller för fortsättningsförsäkringar tecknade före denna tidpunkt.

Fortsättningsförsäkring TGL

Rätt att teckna fortsättningsförsäkring för TGL enligt dessa försäkringsvillkor finns om försäkrad upphör att omfattas av TGL i Alecta

- på grund av att arbetsgivaren har sagt upp sitt TGL-avtal med Alecta av annan anledning än överflyttning av avtalet till annan försäkringsgivare eller
- på grund av avgång ur arbetsgivarens tjänst.

Rätt att teckna fortsättningsförsäkring för TGL finns även när det förlängda efterskyddet enligt punkt 5 respektive § 5 i TGL-avtalet upphör att gälla.

Dock finns ingen rätt att teckna fortsättningsförsäkring om avgången beror på att anställningen lämnats i pensioneringssyfte, det vill säga att den försäkrade inte avser att förvärvsarbeta eller stå till arbetsmarknadens förfogande framöver.

1.4 Tid för ansökan om Fortsättningsförsäkring TGL

Ansökan om Fortsättningsförsäkring TGL ska göras inom tre månader från det att den försäkrade inte längre omfattas av det tidigare avtalet om TGL.

Omfattas den försäkrade av TGL-avtalets förlängda efterskydd ska ansökan om fortsättningsförsäkring göras inom tre månader efter utgången av denna efterskyddstid. Inkommer ansökan efter ovan angivna tidpunkt saknas rätt att teckna fortsättningsförsäkring.

1.5 Försäkringsavtal

Av försäkringsavtalet med Alecta framgår vilka försäkringsförmåner som ingår i fortsättningsförsäkringen samt om försäkringen är tecknad som tjänstepension eller som privat pensionsförsäkring.

Fortsättningsförsäkring vid lönesänkning kan endast vara tecknad som privat pensionsförsäkring.

1.6 Tiden för Alectas försäkringsansvar

När försäkringsskyddet träder i kraft

Försäkringsavtalet och därmed Alectas försäkringsansvar träder i kraft från den dag Alecta erhållit första premien för försäkringen. Om betalning skett i tid, träder Alectas försäkringsansvar i kraft från den tidpunkt som överenskommits med försäkringstagaren.

När försäkringen upphör

Försäkringsavtalet gäller under den försäkrades livstid. Försäkringsavtalet gäller till dess det skriftligen sagts upp av försäkringstagaren eller Alecta.

Alecta har rätt att säga upp avtalet om försäkringstagaren inte betalat premien i rätt tid eller på annat väsentligt sätt bryter mot villkoren för försäkringen.

Alecta har rätt att säga upp tecknad fortsättningsförsäkring gällande sjukpension, ålderspension och familjepension om den försäkrade gör uttag av ålderspension i förtid i pensioneringssyfte.

Avtalet träder ur kraft tidigast från och med den månad då uppsägningen kommer Alecta tillhanda respektive då Alecta sagt upp avtalet. Försäkringsskyddet beträffande sjukpension, premiebefrielse vid arbetsoförmåga och familjeskydd gäller längst till 65 år eller den lägre pensionsålder för ålderspensionen som avtalats för fortsättningsförsäkringen. Ingår ingen ålderspension i försäkringen kan ändå en lägre slutålder än 65 år ha avtalats för försäkringsskyddet. Försäkringsskyddet beträffande ålderspension och familjepension gäller under avtalad försäkringstid. Försäkringstiden löper till dess försäkringen blivit slututbetald till försäkrad eller förmånstagare.

Försäkringsskyddet för TGL gäller som längst till ingångsen av den månad då den försäkrade fyller 66 år eller till den lägre slutålder som avtalats.

Premier betalas längst fram till avtalad pensionsålder eller slutålder. Avbryts premiebetalningen tidigare, upphör rätten till sjukpension, premiebefrielse, familjeskydd och TGL från fortsättningsförsäkringen. För ålderspension och familjepension gäller då rätt till fortsatt fortsättningsförsäkring med nedsatt belopp enligt 2.7, *Intjänad pension (fribrev)*.

Försäkringsavtal om Fortsättningsförsäkring ITP respektive försäkringsavtal om Fortsättningsförsäkring TGL upphör att gälla om den försäkrade på nytt omfattas av pensioneringsavtal om ITP- respektive TGL-förmåner tecknade i Alecta och/eller PRI Pensionsgaranti eller motsvarande förmåner inom annat avtalsområde. I ovanstående fall gäller rätt till fortsatt fortsättningsförsäkring med nedsatt belopp enligt 2.7, *Intjänad pension (fribrev)*, för ålderspension och familjepension.

1.7 Försäkringstagare – försäkrad – förmånstagare

Tecknas fortsättningsförsäkringen som privat försäkring är den försäkrade försäkringstagare. I annat fall är arbetsgivaren försäkringstagare. När det gäller rätten att förordna förmånstagare, liksom när det gäller rätten till försäkringsersättning ska dock den försäkrade anses som försäkringstagare.

Försäkrad är den person på vars liv eller hälsa försäkringen är tecknad. Förmånstagare är den som försäkringsbelopp ska betalas ut till.

För ålderspension och sjukpension är förmånstagaren alltid den försäkrade. För familjepension, TGL och familjeskydd gäller reglerna i punkt 2.6, 3.3 och 5.4.

1.8 Försäkringstagarens uppgiftslämnande

Försäkringstagaren ska utan dröjsmål anmäla till Alecta om fortsättningsförsäkringen ska upphöra, liksom om försäkringens omfattning ska minskas. Vid dröjsmål har Alecta rätt att debitera premier till och med månaden före den, då försäkringsavtalet trätt ur kraft (eller minskat i omfattning) genom uppsägning enligt punkt 1.6, *Tiden för Alectas försäkringsansvar*.

Försäkringstagaren ska snarast anmäla till Alecta omständighet som kan påverka rätten till fortsättningsförsäkring eller försäkringens utformning.

På Alectas begäran är försäkringstagaren och den försäkrade skyldiga att lämna sådana upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen eller förmånen ska tecknas, ändras eller i övrigt hanteras. Försäkringstagaren och den försäkrade ska ge riktiga och fullständiga svar på Alectas frågor.

1.9 Begränsning av Alectas ansvar

Lämnar försäkringstagaren eller den försäkrade oriktiga eller ofullständiga uppgifter kan det innebära begränsningar av försäkringsskyddet och Alectas ansvar som försäkringsgivare.

Force majeure

Alecta ansvarar inte för förlust som kan uppstå om en behandling av ansökan, försäkringsfall, eller utbetalning fördröjs på grund av krig, terrorhandling, krigsliknande förhållanden, politiska oroligheter, naturkatastrof, riksdagsbeslut, av myndighet vidtagen eller underlåten åtgärd, stridsåtgärd på arbetsmarknaden eller annan omständighet som ligger utanför Alectas kontroll. Förbehållet om stridsåtgärd gäller även om Alecta är föremål för eller själv vidtar sådan åtgärd. Befrielse från ansvar på grund av force majeure gäller så länge hindret kvarstår.

1.10 Begränsningar av förfogandet över försäkringen

Försäkringen får inte överlåtas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras så att den upphör att vara en pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen (1999:1229). Försättningsförsäkring TGL är dock en kapitalförsäkring och kan pantsättas.

1.11 Skatt

Försättningsförsäkring ITP utgör enligt inkomstskattelagen (1999:1229) en pensionsförsäkring. Det belopp som utbetalas från försäkringen beskattas som inkomst av tjänst. Alecta är skyldigt att i viss omfattning innehålla preliminär inkomstskatt. Alecta åtar sig att lämna kontrolluppgift enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

Försättningsförsäkring för TGL är en kapitalförsäkring och eventuell utbetalning är inte skattepliktig.

1.12 Flytträtt till annan försäkringsgivare

Försäkringstagare, försäkrad respektive förmånstagare saknar rätt att flytta pensionskapitalet till annan försäkringsgivare. Försäkrad, vars fortsättningsförsäkring är tecknad som tjänstepension, som tar tjänst inom EU-administrationen, och som tjänar in pension enligt EU:s pensionssystem, har dock rätt att överföra värdet av sina pensionsrättigheter till detta pensionssystem enligt lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

1.13 Ändring av försäkringsvillkoren

Alecta har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden. Ändringar som normalt innebär en väsentlig försämring för försäkrade eller försäkringstagare får dock endast göras efter samtycke eller om ändringen är nödvändig till följd av ändrad lagstiftning, myndighets föreskrift eller ändrad lagtillämpning. Ändringar av mindre betydelse får göras utan samtycke. Sådan ändring meddelas genom publicering av de nya villkoren på Alectas webbplats.

1.14 Personuppgifter

Alecta är personuppgiftsansvarig för de uppgifter som inhämtats för hanteringen av fortsättningsförsäkring. Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att behandlingen av personuppgifterna sker enligt bestämmelserna i aktuell dataskyddslagstiftning. De personuppgifter som behandlas är bland annat namn, personnummer, kontaktuppgifter, kontonummer och hälsouppgifter. Ändamålet med behandlingen är främst att kunna fullgöra de skyldigheter som finns enligt lagar och myndighetsföreskrifter. Den registrerade har enligt dataskyddslagstiftningen vissa rättigheter. Detaljerad information om Alectas hantering av personuppgifter finns på Alectas webbplats.

1.15 Krigsförsäkringsvillkor

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller lag (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m. för Alectas ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie). Alecta är fri från krigsansvarighet enligt nämnda lag för försäkring som tecknats eller för utökning av försäkringsbelopp efter krigstillståndets inträde, eller inom en period av tre månader dessförinnan.

Deltagande i krig eller politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte för

- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller politiska oroligheter utom Sverige
- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FN:s regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – utan att själv delta – gäller att om försäkringen tecknades i samband med utresan till eller under vistelsen i området, och kriget eller oroligheterna då redan pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

2. Försättningsförsäkring ITP

2.1 Försäkringsförmåner

Försäkringen kan innehålla en eller flera av följande förmåner:

- ålderspension
- sjukpension
- familjepension
- familjeskydd
- premiefrielse vid arbetsoförmåga.

Olika slag av pension till den försäkrade

Pension till den försäkrade enligt dessa villkor är:

- ålderspension som utbetalas till försäkrad som uppnått pensionsåldern
- sjukpension till försäkrad som före pensionsåldern eller slutåldern är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall.

Olika slag av pension till efterlevande

Pension till efterlevande enligt dessa villkor är:

- familjepension, som efter den försäkrades död betalas ut till efterlevande make och arvsberättigade barn som inte fyllt 20 år
- familjeskydd, som efter den försäkrades död före slutåldern betalas ut till förmånstagare.

2.2 Försättningsförsäkringens förmåner

Av försäkringsavtalet framgår vilka förmåner som ingår i försättningsförsäkringen. En eller flera förmåner av förmånsbestämd ålderspension, sjukpension, familjeskydd och familjepension kan ingå, dock inte enbart familjepension. Premiefrielseförsäkring vid arbetsoförmåga ingår automatiskt i samtliga försäkringsförmåner. Omfattas den försäkrade av en annan tjänstepension utöver ITP tecknad i Alecta, som innehåller en sjukpension som är likvärdig med ITP:s, får sjukpension inte ingå i försättningsförsäkringen.

Utöver ålderspension motsvarande ITP:s förmånsbestämda ålderspension kan, om den försäkrade tidigare hade en premiedragande ursprunglig ITPK, ytterligare en förmånsbestämd ålderspension vara tecknad. Denna motsvarar den bortfallande ITPK-förmånen omräknad till en livslång ålderspension från 65 års ålder.

Försäkringstagaren har rätt att vid en senare tidpunkt välja bort en eller flera förmåner, dock inte så att enbart familjepension (inklusive premiefrielseförsäkring) finns kvar. Detta kan tidigast ske från ingången av månaden efter den månad då anmälan inkommer till

Alecta. Pensionsförmånerna kan på försäkringstagarens begäran sänkas under försäkringstiden. Pensionsförmånerna sänks i så fall procentuellt lika. Höjning av pensionsförmåner kan inte göras. Försättningsförsäkringens förmåner, beträffande ålderspension, sjukpension och familjepension, beräknas med de basbeloppsgränser som gällde månaden innan försättningsförsäkringen tecknades. Någon omräkning görs inte då basbeloppen förändras.

2.3 Indexering av förmånerna

Indexering innebär att förmånerna i januari varje år räknas upp med den procentuella höjningen av konsumentprisindex mellan september två år före och september ett år före ändringsåret. Höjningen begränsas till högst tio procent. Varje inträffad höjning av förmånerna på grund av indexering medför en erforderlig höjning av premierna enligt de principer som anges i punkt 6, *Premier och premiebetalning*. Pensionsförmånerna ålderspension, sjukpension och familjepension kan vara tecknade med eller utan indexering. Vad som gäller för försättningsförsäkringen i detta avseende framgår av försäkringsavtalet. Premiefrielseförsäkringen kan inte vara indexerad. Är försäkringen tecknad med indexering har försäkringstagaren rätt att senare ändra till försäkring utan indexering. Är försäkringen tecknad utan indexering finns ingen rätt att senare ändra till försäkring med indexering.

2.4 Rätt till ålderspension

Den försäkrade har rätt till ålderspension, om den ingår i försättningsförsäkringen, från och med den månad pensionsåldern uppnås, om pensionsåldern är 65 år. Är pensionsåldern lägre än 65 år har den försäkrade rätt till ålderspension från och med månaden efter det att pensionsåldern uppnåtts.

Rätten till ålderspension upphör senast månaden efter det att den försäkrade dör.

Minskning av ålderspension före 65 år vid samtidig ersättning på grund av sjukdom

Ålderspension, som är avtalad att utbetalas för tid före 65 år, minskas på lönedel upp till tio prisbasbelopp med vad den försäkrade har rätt till i form av sjukpension enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) om den försäkrade har rätt till premiefrielse enligt punkt 4, *Premiefrielseförsäkring*, omedelbart före pensionsåldern.

Minskning sker även på lönedel upp till 7,5 prisbasbelopp med sjukersättning och yrkes-/arbetsskadelivränta enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) samt med ersättningsplikt som staten ansvarar för. Minskningssbeloppet reduceras med en faktor som är lika med fortsättningsförsäkringens försäkringstid i månader genom 360, maximerad till 1,0. Vid partiell ersättning sker ovanstående beräkning på motsvarande andel av ålderspensionen. Den återstående andelen av ålderspensionen betalas ut utan något avdrag.

Under tid då sjukpenning betalas ut gäller dessutom att ålderspensionen, vid 360 månaders premiebetalningstid, alltid ska betalas ut med minst fem procent av den försäkrades pensionsmedförande lön upp till tio prisbasbelopp. Är premiebetalningstiden kortare eller sjukpenningen partiell ska procenttalet fem reduceras i motsvarande grad.

Under tid då sjukersättning betalas ut ska ålderspensionen dock alltid betalas ut med minst det pensionsbelopp som gäller från 65 år. Försäkrad är skyldig att meddela Alecta om denne får ersättning som medför avdrag eller om sådan ersättning förändras.

Omfattas den försäkrade vid pensionsåldern av pensioneringsavtal om ITP, tecknad i Alecta, där fortsättningsförsäkringens ålderspension är inräknad i ITP:s ålderspension enligt ITP-planens avdelning 2 punkt 4.2, ska minskning i stället beräknas enligt ITP-planens regler. Sådan ålderspension, som är tecknad motsvarande tidigare premiedragande ursprunglig ITPK enligt punkt 2.2, *Fortsättningsförsäkringens förmåner*, är inte minskningsbar enligt ovan.

Utbetalning av pension och den försäkrades rätt att göra ändringar

Pensionen betalas ut månadsvis i efterskott. Om den försäkrade inte begär annat betalas ålderspensionen ut från avtalad pensionsålder. Varje utbetalning förutsätter att den försäkrade lever. Om den försäkrade dör före pensionsåldern kommer ingen pension att betalas ut. Om den försäkrade dör under utbetalningstiden upphör rätten till pension senast månaden efter dödsfallet.

Den försäkrade kan ändra villkoren för pensionsutbetalningen jämfört med de från början avtalade genom förtida eller uppskjutet uttag samt ändra utbetalningstid enligt de regler som anges nedan.

Den försäkrade kan ångra eller ändra sin begäran fram till och med månaden närmast före påbörjat pensionsuttag, men inte därefter. Försäkrad kan alltså inte ändra eller ångra uttag av pension som har börjat betalas ut.

Pensionen betalas ut till det bankkonto som den försäkrade anger eller på annat sätt som överenskommit med den försäkrade. Vid försenad utbetalning, det vill säga när Alecta gör utbetalningen senare än när rätten till den inträdde, betalar Alecta ränta. Räntesatsen återspeglar det allmänna ränteläget och följer den av

Riksbanken fastställda referensräntan. Ränta utbetalas dock inte om den är mindre än 0,1 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Alecta har rätt att ändra reglerna för ränteberäkning.

Förtida och uppskjutet uttag

Försäkrad har rätt att ta ut ålderspensionen i förtid, dock tidigast från och med månaden efter det att den försäkrade fyller 55 år. Sådant förtida uttag kan emellertid inte ske under den tid premier betalas för försäkring respektive då rätt till premiebefrielse vid arbetsoförmåga enligt punkt 4, *Premiebefrielseförsäkring*, föreligger. Uttag kan inte heller göras under tid då den försäkrade omfattas av pensioneringsavtal om ITP.

Förtida uttag kan tidigast ske från och med månaden efter då skriftlig ansökan inkommit till Alecta.

Vid förtida uttag räknas ålderspensionen om till en livslång pension från den tidigare lagda utbetalningstidpunkten så att försäkringens värde blir oförändrat. Däremot blir det livslånga, månatliga pensionsbeloppet lägre.

Den försäkrade kan välja att ta ut ålderspension motsvarande tidigare premiedragande ursprunglig ITPK från en annan tidpunkt än den ålderspension som motsvarar ITP:s förmånsbestämda ålderspension.

Försäkrad har även rätt att skjuta upp uttaget av ålderspensionen. Pensionen räknas då om så att försäkringens värde blir oförändrat. Däremot blir det livslånga, månatliga pensionsbeloppet högre.

Ändrad utbetalningstid

Om den försäkrade inte begär annat betalas pensionen ut som ett jämnt livslångt belopp. Den försäkrade kan begära hos Alecta att pensionen betalas ut under en valfri begränsad tid uttryckt i helt antal månader, dock minst under 60 månader (fem år). Väljer den försäkrade att pensionen ska betalas ut under en begränsad tid kommer försäkringens värde att minska. Den försäkrade ska skriftligen begära ändring hos Alecta enligt ovan, senast under månaden närmast före pensionsuttaget. Den försäkrade kan ändra längden på utbetalningsperioden fram till dess att Alecta gjort första utbetalningen, men inte därefter.

Partiellt uttag

Partiellt uttag av pensionen kan inte göras.

Uppehåll i utbetalningen

Den försäkrade har inte rätt att göra uppehåll i pensionsutbetalningen.

Hälsoprövning

Ändringarna görs utan hälsoprövning.

Återbetalning

Försäkrad som har fått pension med för högt belopp eller som fått pension för tid då rätt till pension inte funnits är skyldig att återbetala det felaktigt utbetalda beloppet.

Engångsutbetalning av små pensionsbelopp (återköp)

Återköp innebär att försäkringens hela värde betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkrings-tidens slut. Alecta har, vid utbetalning av pension, rätt att bestämma att pensionen ska betalas ut som ett engångsbelopp (återköp) om återköpsvärdet understiger 30 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Något hinder för återköp får dock inte finnas i inkomstskattelagen (1999:1229). Storleken på återköpsbeloppet motsvarar försäkringens kapitalvärde. Återköpsvärdet baseras på framtida pensionsutbetalningar omräknade till deras värde vid tidpunkten för utbetalning.

Försäkringstagare och försäkrad saknar rätt till återköp av försäkringen.

2.5 Rätt till sjukpension

Om sjukpension ingår i fortsättningsförsäkringen har den försäkrade rätt till sjukpension om den försäkrade är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och följande villkor är uppfyllda:

- Arbetsoförmågan ska uppgå till minst 25 procent. Endast den minskning av arbetsförmågan som skett efter det att fortsättningsförsäkringen börjat gälla, ligger till grund för bedömningen av graden av arbetsoförmåga.
- Arbetsoförmågan ska ha varat i mer än 90 kalenderdagar i följd eller i mer än sammanlagt 105 kalenderdagar under den senaste tolv månadersperioden (karenstid).
- Den försäkrade ska uppbära ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning*, rehabiliteringspenning, sjukersättning, aktivitetsersättning eller liknande.

* Med sjukpenning likställs även förebyggande sjukpenning som utbetalats med i genomsnitt 25 procent eller mer under en månad.

I karenstiden räknas endast tid då fortsättningsförsäkringen eller den tidigare ITP-försäkringen gällt för den försäkrade. För försäkrad som erhåller sjukersättning eller aktivitetsersättning utan föregående sjukskrivning kan Alecta besluta om avkortning av karenstiden. Om försäkringsavtalet avseende sjukpension har upphört efter uppsägning enligt punkt 1.6, *Tiden för Alectas försäkringsansvar*, men den försäkrade oavbrutet varit arbetsoförmögen till minst 25 procent alltsedan avtalet fortfarande gällde, finns endast rätt till sjukpension då arbetsoförmågan varat i mer än 90 dagar i en följd (karenstid).

Rätten till sjukpension gäller från och med månaden efter den dag då karenstiden är uppnådd. Som längst

gäller rätten till dess att villkoren i första stycket inte längre är uppfyllda. Sjukpension utbetalas till och med den månad då den sista dagen i sjukperioden infaller. Sjukpensionen utbetalas dock längst till och med månaden före den då den försäkrade fyller 65 år eller till dess att den försäkrade dessförinnan uppnår avtalad pensionsålder eller slutålder.

Dör den försäkrade under tid med sjukpension utbetalas sjukpensionen till och med dödsfallsmånaden.

Sjukpensionen får dras in eller minskas på samma sätt som gäller för lagstadgad ersättning enligt vad som anges i 106 kap. 12 § och 16 § samt 107 kap. 6 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

Särskild prövning

Alecta har rätt att för försäkrad som tecknat fortsättningsförsäkring för sjukpension göra särskild prövning då ersättning enligt ovan inte utbetalas från Försäkringskassan. Det krävs då att det formella kravet är uppfyllt, det vill säga att arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall föreligger till minst 25 procent utifrån den arbetstid som ligger till grund för försäkringen. Denna nedsatta arbetsförmåga ska kunna styrkas med läkarutlåtanden, journalutdrag och i övrigt relevanta fakta.

Graden av arbetsoförmåga ska bedömas efter den minskning i den försäkrades arbetsförmåga, som sjukdomen eller olycksfallet med hänsyn till visade objektiva symptom kan anses ha orsakat. Vid bedömningen ska hänsyn tas inte enbart till den försäkrades tidigare arbete utan också till vilket normalt förekommande arbete som helst. Under skälig övergångstid, dock högst sex månader, sker bedömningen utifrån den försäkrades tidigare arbete. I förekommande fall bedömer Alectas försäkringsläkare inkomna medicinska handlingar.

Uppgifter och handlingar som krävs för att få sjukpension

Är den försäkrade arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och bedöms denna arbetsoförmåga bli så långvarig att rätt till sjukpension kommer att föreligga, ska försäkringstagaren eller den försäkrade snarast möjligt sända en skriftlig anmälan om arbetsoförmågan till Alecta.

Alecta tar in uppgift om sjukperioder från Försäkringskassan och kontrollerar att utbetalning av sjukpenning, rehabiliteringspenning, eller sjuk- och aktivitetsersättning görs. Nedsatt arbetsförmåga ska på begäran kunna styrkas med läkarintyg.

Försäkrad som gör anspråk på sjukpension, ska utan kostnad för Alecta lämna de uppgifter och läkarutlåtanden om sjukdomen eller olycksfallet och den därmed följande arbetsoförmågan som Alecta begär. Dessutom är den försäkrade skyldig att följa de föreskrifter som Alecta meddelar om undersökning eller behandling av

läkare, sjukhusvård, arbetslivsinriktad rehabilitering eller liknande. Den försäkrade är skyldig att besöka en av Alecta anvisad läkare för undersökning eller behandling. Har Alecta anvisat viss läkare för undersökning, betalar Alecta läkarens arvode för denna undersökning.

Alecta betalar även den försäkrades eventuella rese-kostnader utanför bostadsorten, inom Sverige, för besöket hos läkaren. Begär Alecta ett särskilt läkarutlåtande eller andra särskilda handlingar för att den försäkrade ska kunna styrka sin rätt till sjukpension, betalar Alecta kostnaderna för dessa upp till det belopp som Alecta bestämmer.

Sjukpensionens belopp

Vid fullständig arbetsoförmåga betalas sjukpension ut med fullt belopp. Vid partiell arbetsoförmåga betalas sjukpension ut med så stor del av fullt belopp, som svarar mot graden av arbetsoförmåga. Sjukpensionen kan betalas ut med 25, 50 eller 75 procent av fullt belopp.

För fortsättningsförsäkring tecknad från och med 1 februari 2007 utbetalas sjukpension vid fullständig arbetsoförmåga med följande procentsatser av den lön eller lönedel som ligger till grund för pensionen vid tecknandet av fortsättningsförsäkringen:

Lön respektive lönedel	Sjukpension när sjukpenning utbetalas	Sjukpension när sjuk- eller aktivitetsersättning utbetalas
< 7,5 prisbasbelopp	10 %	15 %
7,5 prisbasbelopp–20 inkomstbasbelopp	65 %	65 %
20 inkomstbasbelopp–30 inkomstbasbelopp	32,5 %	32,5 %

Fortsättningsförsäkring tecknad före 1 februari 2007 fortsätter att gälla med tecknad nivå.

Det är graden av arbetsoförmåga den första dagen i kalendermånaden som avgör vilken grad av sjukpension som ska betalas ut för månaden.

Utbetalning av sjukpension

Alecta betalar ut pensionen i efterskott. Utbetalning sker månadsvis så snart Alecta har fått uppgift om utbetalningsperiod från Försäkringskassan. Utbetalning sker till det bankkonto som den försäkrade anger eller på annat sätt som överenskommits med den försäkrade.

Vid försenad utbetalning, det vill säga när Alecta gör utbetalningen senare än när rätten till den inträdde, betalar Alecta ränta. Räntesatsen återspeglar det allmänna ränteläget och följer den av Riksbanken fastställda referensräntan. Ränta utbetalas dock inte om den är mindre än 0,1 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Alecta har rätt att ändra reglerna för ränteberäkning.

Återbetalning

Den försäkrade är skyldig att snarast meddela Alecta om ersättning från Försäkringskassan på grund av arbetsoförmåga börjar betalas ut, ändras eller upphör. Den försäkrade ska även lämna uppgift till Alecta om andra förhållanden som kan påverka rätten till sjukpension. Om den försäkrade får sjukpension med för högt belopp eller för tid då den försäkrade inte har rätt till sjukpension, är den försäkrade skyldig att återbetala den felaktigt utbetalda sjukpensionen. Får den försäkrade retroaktiv ersättning från socialförsäkringen, som innebär att sjukpensionen från Alecta utbetalats med för högt belopp, är den försäkrade skyldig att återbetala det för mycket utbetalda beloppet. Alecta har rätt att ompröva beslut och ändra utbetalningen om nya omständigheter framkommer som inte var kända vid beslutet om sjukpension.

2.6 Rätt till familjepension

Rätt till familjepension, om den ingår i fortsättningsförsäkringen, gäller från och med månaden efter den då den försäkrade dör.

Förmånstagare till familjepension är den försäkrades make och arvsberättigade barn under 20 år.

I dessa villkor gäller att med make jämställs registrerad partner enligt lag (1994:1117) om registrerat partnerskap. Registrerat partnerskap är att jämställa med äktenskap. Med make menas såväl efterlevande man som kvinna. Make respektive registrerad partner är förmånstagare till dess att dom om äktenskapsskillnad respektive upplösning av registrerat partnerskap vunnit laga kraft.

Den försäkrade kan i samband med äktenskapsskillnad, dock senast inom ett år från det att skilsmässan vunnit laga kraft, begära att den frångående maken helt eller delvis kvarstår som förmånstagare till den familjepension som är intjänad under äktenskapstiden.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

För efterlevande make upphör rätten till familjepension från och med månaden efter den då denne dör eller gifter om sig. Om det nya äktenskapet ingås efter det att den efterlevande fyllt 60 år behåller denne dock rätten till familjepension. Om det nya äktenskapet senare upplöses kan, efter särskild prövning, den efterlevande maken återfå sin rätt till familjepension helt eller delvis. Vid prövningen tas hänsyn till ekonomiska förmåner som den efterlevande maken fått efter det senaste äktenskapet.

För efterlevande barn upphör rätten till familjepension från och med månaden efter den då barnet dör eller fyller 20 år. Om barnet vid den åldern, på grund av sjukdom eller olycksfall, är fullständigt och varaktigt oförmöget till arbete, fortsätter dock rätten till familjepension att gälla så länge arbetsoförmågan består.

Begränsningar i försäkringsskyddet

Oavsett vad som sagts ovan gäller följande begränsningar i rätten till familjepension:

- Efterlevande make har inte rätt till familjepension om denne gift sig med den försäkrade efter det att den försäkrade fyllt 60 år eller när den försäkrades arbetsförmåga är varaktigt nedsatt med minst 50 procent. Om äktenskapet varat i mer än fem år eller om gemensamt barn finns, har dock den efterlevande maken rätt till familjepension.
- Efterlevande make har inte rätt till familjepension om denne gift sig med den försäkrade då den försäkrade lider av sjukdom, som inom sex månader efter giftermålet leder till den försäkrades död. Finns gemensamt barn eller kan det antas att den försäkrade vid giftermålet inte hade vetskap om sjukdomens livshotande art, har dock den efterlevande maken rätt till familjepension.
- Barn har inte rätt till familjepension om barnet adopterats av den försäkrade efter det att den försäkrade fyllt 60 år eller när den försäkrades arbetsförmåga är varaktigt nedsatt med minst 50 procent. Om adoptionen skett för mer än fem år sedan eller avser makens barn, har dock barnet rätt till familjepension.
- Barn har inte rätt till familjepension om barnet adopterats av den försäkrade då den försäkrade lider av sjukdom, som inom sex månader efter adoptionen leder till den försäkrades död. Om adoptionen avser makens barn eller det kan antas att den försäkrade vid adoptionen inte hade vetskap om sjukdomens livshotande art, har dock barnet rätt till familjepension.
- Alecta kan efter prövning besluta om att betala ut familjepension till efterlevande make och barn även vid ovanstående begränsningar. Vid denna prövning tas bland annat hänsyn till om äktenskapet har föregåtts av ett sammanboende under äktenskapsliknande förhållanden och längden på detta sammanboende.

Familjepensionens belopp

Storleken på den familjepension som ska betalas ut beräknas utifrån försäkringens grundbelopp. Den sammanlagda familjepension som betalas ut för varje kalendermånad beror på vilka förmånstagare som finns vid månadens ingång och utgör följande andel av grundbeloppet:

Förmånstagarna är:	Pensionen betalas sammanlagt ut med följande procent av grundbeloppet:
efterlevande make utan barn	100 %
efterlevande make och ett barn	130 %
efterlevande make och två barn	150 %
efterlevande make och fler än två barn	150 % + 10 % för varje barn utöver två

Förmånstagarna är:	Pensionen betalas sammanlagt ut med följande procent av grundbeloppet:
ett barn	75 %
två barn	110 %
tre barn	135 %
fyra barn	150 %
fler än fyra barn	150 % + 10 % för varje barn utöver fyra

Av den familjepension som betalas ut till make och barn gemensamt, så får den efterlevande maken 75 procent av grundbeloppet och barnen får den resterande delen. Barn delar lika på det belopp som de får gemensamt.

Handlingar som krävs för att få familjepension

Dödsfallsintyg och släktutredning krävs för att kunna bedöma rätten till ersättning. Handlingarna ska skickas in utan kostnad för Alecta.

Utbetalning av pension och efterlevandes rätt att göra ändringar

Förmånstagare har inte rätt att välja utbetalningstid eller senarelägga utbetalningen av familjepensionen. Det går inte heller att göra uppehåll i pågående utbetalning.

Familjepensionen betalas ut månadsvis i efterskott. Utbetalning sker till det bankkonto som förmånstagaren anger eller på annat sätt som överenskommits med förmånstagaren. Vid försenad utbetalning, det vill säga när Alecta gör utbetalningen senare än när rätten till den inträdde, betalar Alecta ränta. Räntesatsen återspeglar det allmänna ränteläget och följer den av Riksbanken fastställda referensräntan. Ränta utbetalas dock inte om den är mindre än 0,1 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Alecta har rätt att ändra reglerna för ränteberäkning.

Återbetalning

Förmånstagare, som fått familjepension med för högt belopp eller för tid då rätt till pension inte fanns, är skyldig att återbetala det felaktigt utbetalda beloppet.

Engångsutbetalning av små pensionsbelopp (återköp)

Återköp innebär att försäkringens hela värde betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkringstidens slut. Alecta har, vid utbetalning av pension, rätt att bestämma att pensionen ska betalas ut som ett engångsbelopp (återköp) om återköpsvärdet understiger 30 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Något hinder för återköp får dock inte finnas i inkomstskattelagen (1999:1229). Storleken på återköpsbeloppet motsvarar försäkringens kapitalvärde. Återköpsvärdet baseras på framtida pensionsutbetalningar omräknade till deras värde vid tidpunkten för utbetalning. Återköp ska avse samtliga förmånstagare.

Försäkringstagare, försäkrade och förmånstagare har ingen rätt till återköp av försäkringen.

2.7 Intjänad pension (fribrev)

Om premiebetalningen för Fortsättningsförsäkring ITP upphör, ändras försäkringen till att motsvara pension som redan är intjänad. Detta innebär fortsatt försäkring med nedsatt belopp, intjänad pension, för ålderspension och familjepension.

Intjänad pension motsvarar det försäkringsbelopp som hittills tjänats in genom faktiskt erlagda premier och genom fördelning av överskott. Den intjänade pensionen beräknas som skillnaden mellan det försäkringsbelopp som gällt om premiebetalningen fortsatt med oförändrad premie fram till ordinarie pensionsålder och det försäkringsbelopp som motsvarar de bortfallande premierna. Vid beräkningen av den intjänade pensionen beräknas varje pensionsförmån för sig.

2.8 Återupplivning av försäkringen

Försäkring, som på grund av utebliven premiebetalning har upphört eller blivit minskad till intjänad pension enligt punkt 2.7, *Intjänad pension (fribrev)*, kan inom ett år därefter återupplivas till förutvarande storlek, om alla till betalning förfallna premier som omfattas av försäkringsavtalet, betalas. En förutsättning för återupplivning senare än tre månader efter premiens förfallodag är att, vid försäkring för dödsfall och vid försäkring med rätt till premiebefrielse, den försäkrades hälsotillstånd inte försämrats efter utgången av nämnda tremånadersperiod.

3. Fortsättningsförsäkring TGL

3.1 Allmänt

Fortsättningsförsäkring TGL är en kapitalförsäkring för dödsfall. Fortsättningsförsäkring TGL betalas ut vid den försäkrades dödsfall som inträffar under tid då premiebetalning för försäkringen pågår eller då rätt till premiebefrielse enligt punkt 4, *Premiebefrielseförsäkring*, föreligger.

Omfattas den försäkrade på nytt av försäkringsavtal mellan arbetsgivare och Alecta om TGL enligt avtal mellan Svenskt Näringsliv och PTK upphör Fortsättningsförsäkring TGL att gälla. Detsamma gäller om den försäkrade på nytt omfattas av försäkringsavtal mellan arbetsgivare och Alecta om TGL enligt avtal mellan FAO och Forena samt mellan FAO och Akavia och Sveriges Ingenjörer eller liknande.

Fortsättningsförsäkring TGL gäller som längst till och med månaden innan den då den försäkrade fyller 66 år eller uppnår den lägre slutålder som avtalats för fortsättningsförsäkringen.

Försäkringsskyddet kvarstår trots förtida uttag av ålderspension.

I Fortsättningsförsäkring TGL ingår försäkringsbelopp enligt 3.2, *Försäkringsbelopp*.

3.2 Försäkringsbelopp

För beräkning av försäkringsbeloppet används det prisbasbelopp som gäller för dödsfallsåret.

Om den försäkrade vid dödsfallet fyllt:	Försäkringsbelopp i antal prisbasbelopp*
18 men inte 55 år	7,8
55 men inte 56 år	7,2
56 men inte 57 år	6,6
57 men inte 58 år	6,0
58 men inte 59 år	5,4
59 men inte 60 år	4,8
60 men inte 61 år	4,2
61 men inte 62 år	3,6
62 men inte 63 år	3,0
63 men inte 64 år	2,4
64 men inte 66 år	1,8

* Med prisbasbelopp avses prisbasbeloppet för dödsfallsåret.

3.3 Förmånstagare

Förmånstagare till försäkringsbeloppet är i första hand den försäkrades make och i andra hand den försäkrades arvingar. Make respektive registrerad partner är förmånstagare till dess att dom om äktenskapsskillnad respektive upplösning av registrerat partnerskap vunnit laga kraft. Den försäkrade kan genom ett särskilt förmånstagarförordnande förordna annan fysisk person som förmånstagare.

Förordnande om förmånstagare, eller ändring av sådant förordnande, ska anmälas skriftligt av den försäkrade till Alecta. Ett sådant förmånstagarförordnande gäller så länge försäkringen gäller, om det inte ändras på nytt.

Ett förmånstagarförordnande avseende TGL enligt överenskommelsen mellan Svenskt Näringsliv och PTK eller förmånstagarförordnande enligt avtal mellan FAO och Forena samt mellan FAO och Akavia och Sveriges Ingenjörer, gäller inte för Fortsättningsförsäkring TGL.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

3.4 Avstå sin rätt som förmånstagare

En förmånstagare kan helt eller delvis avstå sin rätt som förmånstagare till det försäkringsbelopp som ska betalas ut. Ett avstående innebär att den eller de som, enligt för försäkringen gällande förmånstagarförordnande, står närmast i turordning träder in som förmånstagare istället för den avstående förmånstagaren. Ett avstående ska göras skriftligt till Alecta, innan förmånstagen mottagit beloppet.

3.5 Premiebefrielse

Upprätthåller försäkringstagaren utöver Fortsättningsförsäkring TGL även Fortsättningsförsäkring ITP med rätt till premiebefrielse vid arbetsoförmåga, föreligger rätt till premiebefrielse vid arbetsoförmåga även för Fortsättningsförsäkring TGL enligt punkt 4, *Premiebefrielseförsäkring*.

4. Premiebefrielseförsäkring

4.1 Premiebefrielse vid arbetsoförmåga

I Försätningsförsäkring ITP ingår en försäkring för premiebefrielse vid arbetsoförmåga om inte annat avtalats med Alecta. Rätt till premiebefrielse föreligger om den försäkrade är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och följande villkor är uppfyllda:

- Arbetsoförmågan ska ha varat i mer än 90 kalenderdagar i följd eller i mer än sammanlagt 105 kalenderdagar under den senaste tolv månaders perioden (karenstid). Vid återfall i arbetsoförmåga ska sjukperioden varat i minst 30 dagar för att medräknas i karenstiden.
- Arbetsoförmågan ska uppgå till minst 25 procent. Endast den minskning av arbetsförmågan som skett efter det att försätningsförsäkringen börjat gälla, ligger till grund för bedömningen av graden av arbetsoförmåga.
- Den försäkrade ska uppbära ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning, aktivitetsersättning eller liknande.

I karenstiden räknas endast tid då försätningsförsäkringen eller den tidigare ITP-försäkringen gällt för den försäkrade. Försäkringen blir premiebefriad från och med månaden efter den dag då karenstiden är uppnådd och längst fram till den månad då den försäkrade fyller 65 år eller dessförinnan uppnår pensionsåldern eller slutåldern. Dör den försäkrade innan dess gäller premiebefrielsen till och med dödsfallsmånaden. Premiebefrielsen innebär att Alecta, i stället för försäkringstagaren, betalar premien för försäkringen under den tid premiebefrielsen gäller.

Ingen indexering sker under den tid försäkringen är premiebefriad. Detta gäller även Försätningsförsäkring ITP som är tecknad med indexering.

Arbetsgivaren, eller den försäkrade, ska snarast anmäla sådan arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall som kan ge rätt till premiebefrielse.

De handlingar och övriga upplysningar som Alecta behöver för att kunna bedöma rätten till premiebefrielse ska lämnas utan kostnad för Alecta. För fastställandet av rätten till premiebefrielse kan Alecta bestämma att den försäkrade ska genomgå undersökning av särskild läkare. Villkoren i punkt 2.5, *Rätt till sjukpension*, gäller även för rätt till premiebefrielse.

Premiebefrielsen är fullständig oavsett graden av arbetsoförmåga.

5. Fortsättningsförsäkring familjeskydd

5.1 Allmänt

Fortsättningsförsäkring familjeskydd är en efterlevandepension som betalas ut vid den försäkrades dödsfall under tid då premiebetalning för försäkringen pågår eller då rätt till premiefrielse enligt punkt 4, *Premiefrielseförsäkring*, finns.

5.2 Försäkringstid

Fortsättningsförsäkring familjeskydd gäller som längst till och med månaden innan den försäkrade fyller 65 år eller uppnår den lägre slutålder som avtalats för fortsättningsförsäkringen. Försäkringsskyddet kvarstår trots förtida uttag av ålderspension.

5.3 Försäkringsbelopp

Om familjeskydd har tecknats att ingå i fortsättningsförsäkringen, är försäkringsbeloppet ett eller två förhöjda prisbasbelopp per år under utbetalningstiden 60 månader (fem år), enligt vad som framgår av försäkringsavtalet. Försäkringsbeloppet i antal förhöjda prisbasbelopp kan inte höjas under försäkringstiden.

5.4 Förmånstagare

Generellt förmånstagarförordnande

Förmånstagare är i första hand den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn – om inte den försäkrade skriftligen anmält annat förordnande till Alecta.

Make respektive registrerad partner är förmånstagare till dess att dom om äktenskapsskillnad respektive upplösning av partnerskap vunnit laga kraft.

Sambo

Sambo till den försäkrade anses en person vara om de båda är ogifta och bor tillsammans under sådana förhållanden att sambolagen (2003:376) är tillämplig på dem.

Make eller sambo dör

Om make eller sambo dör innan pensionen betalats ut till fullo, inträder den försäkrades arvsberättigade barn som förmånstagare för de återstående pensionsutbetalningarna.

Särskilt förmånstagarförordnande

Den försäkrade kan skriva ett annat särskilt förmånstagarförordnande än det ovan angivna. Det kan då endast omfatta personer som enligt inkomstskattelagen (1999:1229) kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring:

- a) make, registrerad partner eller tidigare make, registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) och b).

Omfattar förordnandet annan person, är det i den delen utan verkan. För förmånstagare enligt a – c ovan gäller att de är förmånstagare till varje månads utbetalning av pension. En förmånstagare kan inte genom särskilt förordnande ges större rätt att förfoga över försäkringen än vad som gäller enligt det generella förordnandet. Ett särskilt förmånstagarförordnande gäller under fortsättningsförsäkringens hela återstående försäkringstid, dock längst till dess det ändrats eller återkallats av den försäkrade.

Förordnande om förmånstagare, eller ändring av sådant förordnande, ska anmälas skriftligt av den försäkrade till Alecta. Ett sådant förordnande gäller så länge försäkringen gäller, eller tills det ändras på nytt. Ett förmånstagarförordnande avseende ITP Familjeskydd enligt överenskommelsen mellan Svenskt Näringsliv och PTK gäller inte för Fortsättningsförsäkring familjeskydd.

Saknas förmånstagare vid dödsfallstidpunkten sker ingen utbetalning.

Avstå från pension

En förmånstagare kan genom skriftlig anmälan till Alecta avstå sin rätt som förmånstagare till framtida pensionsutbetalningar. Ett avstående innebär att den eller de som, enligt för försäkringen gällande förmånstagarförordnande, står närmast i turordning träder in som förmånstagare i stället för den avstående förmånstagaren. Har ett avstående gjorts och det senare kommer att saknas förmånstagare, inträder åter den som avstått som förmånstagare.

Ett avstående kan inte villkoras och avser alla framtida utbetalningar av pension. Avstående är inte möjligt för pensionsbelopp som redan betalats ut.

5.5 Utbetalning av familjeskydd och efterlevandes rätt att göra ändringar

Dör den försäkrade under försäkringstiden utbetalas familjeskydd månadsvis till förmånstagare under 60 månader (fem år) från och med månaden efter dödsfallet.

Saknas förmånstagare sker ingen utbetalning.

Rätt att senarelägga utbetalning av pension

En förmånstagare kan genom skriftlig anmälan till Alecta bestämma att pension ska betalas ut senare än ovan. Anmälan om senareläggning ska göras före första utbetalning av pension. Förmånstagare kan senarelägga utbetalning av pension så att utbetalningen börjar senast den 60:e månaden efter dödsfallet. Uttaget måste dock senareläggas med minst sex månader. Senareläggs utbetalning av pension, ökas pensionen med 0,25 procentenheter för varje månad som utbetalningen senarelagts. Har förmånstagare senarelagt utbetalning av pension (uppskov), men dör under tiden för uppskovet, börjar utbetalning av pension från och med månaden efter dödsfallet, förutsatt att annan förmånstagare finns. Pensionen räknas då om, som om uppskov endast har begärts till denna tidpunkt.

Återbetalning

Förmånstagare, som har fått pension med för högt belopp eller för tid då denne inte har haft rätt till pension, är skyldig att återbetala det felaktigt erhållna beloppet.

6. Premier och premiebetalning

6.1 Allmänt om premier och premiesättning

Premier är de belopp som betalas in till Alecta för att täcka framtida utbetalning av pensionsförmåner eller andra försäkringsersättningar. Premier betalas som huvudregel genom månadsvis betalning.

Alectas premier grundas på försäkringstekniska antaganden som är aktsamma. En mer detaljerad beskrivning av principerna för premiesättning framgår av Alectas Försäkringstekniska riktlinjer.

Ålderspension och familjepension tecknas som spar-försäkring. Pensionen är förmånsbestämd, vilket innebär att förmånen är bestämd i försäkringsavtalet. Bestämning av premie görs utifrån försäkringstekniska antaganden. Antagande görs för ränta, avkastningsskatt, dödlighet (livslängd) och driftskostnader. För ålderspension och familjepension är antagande om dödlighet samma för man och kvinna.

För fortsättningsförsäkring för ålderspension och familjepension gäller premie tills vidare om inte annat beslutas av Alecta. Premien bestäms individuellt för varje försäkrad. Vid bestämning av premie för familjepension görs också antaganden om förmånstagare och deras rätt till ersättning samt pensionens storlek och utbetalningsperiod.

Premie för fortsättningsförsäkring sjukpension, premiebefrielseförsäkring, familjeskydd och TGL gäller ett kalenderår i taget, om inte annat beslutas av Alecta. För närvarande gäller att premien för sjukpension, premiebefrielseförsäkring och TGL förändras vartefter den försäkrade blir äldre. Premien för sjukpension och premiebefrielse är olika för man och kvinna. Vid bestämning av premie för sjukpension och premiebefrielseförsäkring vid arbetsoförmåga görs också särskilda antaganden om sjuklighet. Premien beräknas individuellt för varje försäkrad. För TGL gäller att antagande om dödlighet är oberoende av kön, men beroende av ålder. Detta innebär att premien är lika för man och kvinna. Vid bestämning av premie för Fortsättningsförsäkring TGL görs också antagande om premiebefrielse. Premien för familjeskydd är lika för man och kvinna och oberoende av ålder.

För riskförsäkring (sjukpension, premiebefrielseförsäkring, familjeskydd och TGL) utges ersättning vid försäkringsfall under premiebetalningstid.

Ingen rätt finns till försäkringsersättning när försäkringsavtalet, och därmed premiebetalningen, upphört.

6.2 Ansvaret för premiebetalningen

Försäkringstagaren betalar hela premien. För försäkring som är tecknad som tjänstepension innebär detta att arbetsgivaren betalar premien. Om arbetsgivaren inte fullgör sin skyldighet att betala hela premien, och försäkringen därför upphör att gälla eller ändras till fribrev, meddelar Alecta den försäkrade detta skriftligen på dennes senast kända adress. Därmed har den försäkrade rätt att inom tre månader överta premiebetalningen. Privat försäkring tecknas och den försäkrade blir försäkringstagare.

6.3 Betalning av premier

Premie betalas månadsvis av försäkringstagaren.

Premie betalas från och med den kalendermånad från vilken försäkringen tecknats att gälla, fram till 65 år eller den lägre pensionsålder eller slutålder som har avtalats enligt punkt 1.6, *Tiden för Alectas försäkringsansvar*. I det första fallet betalas premien till och med månaden före 65-årsdagen. I det senare fallet, då pensionsåldern eller slutåldern är lägre än 65 år, betalas premien till och med den månad då den avtalade pensionsåldern respektive slutåldern uppnås.

För Fortsättningsförsäkring TGL gäller premiebetalning som längst till och med månaden före 66-årsdagen.

Premien ska betalas senast den 15:e i månaden efter den månad som premien avser. Vid betalning efter förfallodagen har Alecta rätt att debitera ränta med den räntesats som Alecta bestämt ska gälla vid varje tidpunkt. Betalning ska ske enligt Alectas respektive Collectums föreskrifter.

6.4 Premietillägg

För retroaktiva premier tillkommer ett premietillägg beräknat med den räntesats som Alecta bestämt ska gälla vid varje tidpunkt. För närvarande är räntesatsen för premietillägg sex procent per år. Med retroaktiva premier menas premier för tid innan den månad som närmast föregår fakturans förfallodag.

7. Överskott till försäkrade och försäkringstagare

7.1 Inledning

Överskott som uppstår hos Alecta kan fördelas till försäkrade och försäkringstagare. Eftersom Alectas ambition är att pensioner under utbetalning ska behålla sin köpkraft under hela utbetalningstiden, fördelas överskott i första hand genom pensionstillägg till pensioner under utbetalning, men fördelning av överskott kan också göras på andra sätt.

7.2 Fördelning av överskott

Överskott uppstår om utfallet av de försäkringstekniska antagandena blir mer gynnsamt än vad som antagits när premien fastställdes. Innan fördelning av överskott kan ske måste eventuellt underskott som finns för någon del av antagandena beaktas.

Alectas styrelse beslutar varje år om fördelning av överskott till försäkringstagare och försäkrade i enlighet med dessa villkor, Alectas konsolideringspolicy och de försäkringstekniska riktlinjerna.

Överskott som fördelats men ännu inte utbetalats till försäkrade och försäkringstagare är, med undantag för genomförd fribrevsuppräknings, inte garanterat. Det innebär att överskott som tidigare fördelats kan reduceras om det uppstår underskott i verksamheten.

7.3 Rätten till överskott

Överskott som uppstår i Alectas verksamhet förs till Alectas konsolideringsfond och ingår då i den del av konsolideringsfonden som utgör Alectas riskkapital.

Alecta har rätt att använda medel ur konsolideringsfonden för att förstärka livförsäkringsavsättningar för intjänade pensioner om de försäkringstekniska antagandena inte är tillräckliga. Medel i konsolideringsfonden som inte behövs för förlusttäckning eller andra ändamål som anges i Alectas bolagsordning kan fördelas till försäkringstagare och försäkrade. För att fördelning av överskott ska kunna göras måste det finnas ett tillräckligt stort konsolideringskapital ur försäkringsteknisk synpunkt.

Alectas styrelse beslutar för varje kalenderår om fördelningen av överskott. I första hand ska återbäringskapitalet användas till pensionstillägg för höjning av pension under utbetalningstiden. Beslut kan också tas för kortare tid än ett kalenderår.

7.4 Former för fördelning av överskott

Överskott kan fördelas på följande sätt:

- Höjning av pension under utbetalning genom pensionstillägg till de försäkrade eller förmånstagare.
- Höjning av intjänad pensionsrätt genom fribrevsuppräknings.
- Premiereduktion för försäkringstagare.
- Fördelning av företagsanknutna medel till försäkringstagare.
- Annan fördelning av överskott.

7.5 Metod för fördelning av överskott

Pensionstillägg (höjning av pension under utbetalning)

Sjukpension, ålderspension och familjepension värdesätts varje år under utbetalning – dock med beaktande av de undantag som anges nedan – med ett pensionsstillägg. Pensionstillägget beslutas av Alectas styrelse för ett år i taget och ska spegla förändringar i det allmänna prisläget. Detta mäts med konsumentprisindex (KPI) och pensionstillägget kan därför för varje år högst motsvara den procentuella förändringen av KPI mellan de två närmaste septembermånaderna. (För år 2025 får pensionstillägget till exempel som mest motsvara förändringen av konsumentprisindex mellan september 2023 och september 2024.) Alectas styrelse kan besluta att framtida förändringar i det allmänna prisläget ska mätas med annat index än KPI.

Pensionstillägget uttrycks som en procentsats av den garanterade pensionen. Denna procentsats ska inte sättas högre än att det återbäringskapital som finns vid tidpunkten för beslutet beräknas räcka till att betala ut detta pensionstillägg oförändrat under hela utbetalningstiden för alla pensioner som vid beslutstidpunkten är under utbetalning.

Procentsatsen för pensionstillägget ska sättas efter enhetliga principer. Fördelat överskott enligt denna modell är inte garanterat. Pensionstillägg betalas ut från året efter det så kallade basåret som är det år som styr vilket pensionstillägg som ska ges.

Basår

Basåret är normalt samma år som den första pensionsutbetalningen skedde. Om den första utbetalningen gjordes i januari månad gäller dock närmast föregående år som basår. Följande undantag från denna regel finns:

- A) För sjukpension sätts basåret till det år som rådde dagen innan den försäkrade fick rätt till sjukpension.
- B) Vid uppskjutet uttag av ålderspensionen gäller den avtalade pensionsålderns tidpunkt som basår.
- C) Övergår sjukpension till ålderspension eller familjepension så gäller sjukpensionens basår även för ålderspensionen respektive familjepensionen. Övergår ålderspension till familjepension så gäller ålderspensionens basår även för familjepensionen. För b) ovan gäller att om tidpunkten avser januari ett år så sätts närmast föregående år till basår.

Fribrevsuppräkning (höjning av intjänad pensionsrätt)

Fribrevsuppräkning kan göras på försäkring som inte är premiebefriad och där den försäkrade inte uppnått pensionsålder eller avlidit. Försäkringen ska inte heller ha fått basår enligt ovan.

För försäkring som är premiebefriad på grund av sjukdom över minst ett årsskifte, och där premiebefrielsen upphör före pensionsåldern, sker höjning av pensionsrätten från och med den månad premiebefrielsen upphör. Vid denna tidpunkt höjs den intjänade pensionsrätten på en gång till det belopp som skulle ha gällt om höjningen istället hade gjorts successivt vid varje årsskifte under premiebefrielsetiden. Fribrevsuppräkning görs genom att den intjänade pensionsrätten för för-månsbestämd ålderspension och familjepension höjs.

Beslut om fribrevsuppräkning fattas av Alectas styrelse för varje år. Storleken på beslutad fribrevsuppräkning ska sättas efter enhetliga principer. Fördelat överskott enligt denna modell är garanterat.

Har försäkringstagaren valt en försäkring utan indexering innebär ovanstående att förmånen höjs men att premien är oförändrad.

Höjning av familjeskydd

Överskott som uppkommer inom fortsättningsförsäkring för familjeskydd används i första hand för att värdesäkra pensionen genom anknytning till det förhöjda prisbasbeloppet under såväl utbetalningstid som eventuell uppskovstid. Anpassning sker den 1 januari varje år.

Sänkning av det förhöjda prisbasbeloppet föranleder inte minskning av pensionen.

Senare höjning av det förhöjda prisbasbeloppet beaktas endast i den mån det därigenom blir högre än det var före sänkningen.

Premierreduktion

Överskott kan fördelas genom premierreduktion. Premierreduktionen gäller tills vidare, dock högst ett år i taget. Fortsättningsförsäkring TGL erhåller endast del av överskott genom premierreduktion.

Fördelning av ytterligare överskottsmedel

Alectas styrelse kan besluta om fördelning av ytterligare överskottsmedel i enlighet med vid var tidpunkt gällande konsolideringspolicy. Fördelning, dispositionsrätt, användning samt återtag av sådana överskottsmedel sker i enlighet med vid var tidpunkt gällande regler.

7.6 Utbetalning av försäkringsbelopp och överskott

Utbetalning av fördelade överskott sker normalt i anslutning till utbetalning av pension eller i samband med premieinbetalning.

8. Information från Alecta

8.1 Information i samband med att försäkringen börjar gälla

Snarast efter att Försättningsförsäkring TGL börjat gälla skickas ett försäkringsbesked till den försäkrade med uppgift om den försäkrade förmånens art och storlek. I samband med detta skickas också information om väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen.

8.2 Information under försäkringstiden

Årsbesked utfärdas med aktuella belopp.

Information vid ålderspension

När tidpunkten för avtalad pensionsutbetalning närmar sig informerar Alecta den försäkrade om

- tidpunkt och tidsperiod för utbetalningen
- sammanlagt pensionsbelopp (garanterat pensionsbelopp plus det tilläggsbelopp som grundas på uppkommet överskott) för det första utbetalningsåret/kalenderåret
- möjligheten att ändra villkoren för pensionsutbetalningen på de sätt som framgår av punkt 2.4
- utbetalningssätt, samt hur anmälan av utbetalningskonto ska göras.

Information vid sjukpension

Då en försäkrad har beviljats rätt till sjukpension informerar Alecta den försäkrade om den förestående utbetalningen av sjukpension samt om villkoren för denna.

Information vid dödsfall

Alecta gör kontroller genom SPAR-registret för att få vetskap om att försäkrade har avlidit. När en försäkrad har avlidit, kontaktar Alecta dödsboet med anledning av försäkringsfallet. Om förmånstagare finns informerar Alecta förmånstagaren/förmånstagarna om den förestående utbetalningen.

Information under utbetalningstid

Under utbetalningstiden informerar Alecta vid varje årsskifte om pensionens storlek för det nya kalenderåret samt i förekommande fall om de ändringar av pensionen som inträffar under året.

Den försäkrade kan begära att få ytterligare information om sin försäkring och har rätt att ta del av de uppgifter om försäkringen som berör den försäkrade.

Allmän information om försäkringsprodukterna tillhandahålls i första hand genom Alectas webbplats.

8.3 Kontrolluppgift

Alecta utfärdar sådan kontrolluppgift som enligt 15, 22 och 23 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska lämnas.

9. Om du inte är nöjd

9.1 Alecta förtydligar och omprövar

Om en försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare inte är nöjd med Alectas handläggning, administration eller beslut ska denne i första hand meddela detta till Alecta. Det kan till exempel ha uppstått missförstånd som går att klara ut vid en ny kontakt. Har Alecta gjort fel, kan Alecta direkt ompröva ärendet och rätta felet.

9.2 Överprövning

Beslut från Alecta

Den som är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan begära överprövning av Alectas beslut.

Den som fortfarande är missnöjd efter omprövning av beslutet kan vända sig till Alectas försäkringsnämnd för överprövning. Adressen är Alectas försäkringsnämnd, 103 73 Stockholm.

Alecta har en klagomålsansvarig som är registrerad hos Finansinspektionen, se Alectas webbplats. Det är också möjligt att väcka talan mot Alecta vid allmän domstol i Sverige.

10. Särskilda bestämmelser för Fortsättningsförsäkring FTP

10.1 Inledning

Vad som anges i dessa försäkringsvillkor gäller även för fortsättningsförsäkring till tidigare FTP-försäkring med nedan angivna tillägg och avvikelser.

Bestämmelserna gäller för fortsättningsförsäkring till förmånsbestämd försäkring inom Försäkringsbranschens tjänstepensionsplan avdelning C (FTP 2) i FTP-planen.

10.2 Fortsättningsförsäkring FTP

Rätten att teckna Fortsättningsförsäkring FTP gäller för sjukpension. Rätt att teckna fortsättningsförsäkring finns inte för försäkrad som i ny anställning omfattas av förmåner motsvarande FTP-planen eller om den försäkrade har lämnat sin anställning i pensioneringssyfte.

10.3 Tid för ansökan

Ansökan om Fortsättningsförsäkring FTP ska göras inom tre månader från det att den försäkrade inte längre omfattas av avtalet om FTP.

Inkommer ansökan efter ovan angivna tidpunkt saknas rätt att teckna fortsättningsförsäkring.

10.4 Information i samband med att försäkringen börjat gälla

Snarast efter att Fortsättningsförsäkring FTP börjat gälla skickas ett försäkringsbesked till den försäkrade avseende den nytecknade försäkringen.

10.5 Pensionsbesked

Årliga pensionsbesked utfärdas normalt inom tre månader efter årsskiftet till de försäkrade och innehåller uppgifter om försäkringsförmånernas art och storlek.

10.6 Rätt till sjukpension

Sjukpension utbetalas som längst till och med månaden före den månad då den försäkrade fyller 66 år.

10.7 Sjukpensionens belopp under sjukpenningtid

För fortsättningsförsäkring tecknad från och med 1 januari 2022 utbetalas sjukpension vid fullständig arbetsoförmåga med följande procentsatser av den lön eller lönedel som ligger till grund för pensionen vid tecknandet av fortsättningsförsäkringen:

Lön respektive lönedel	Sjukpension när sjuk- eller aktivitetsersättning utbetalas
< 10 prisbasbelopp	10 %
10 prisbasbelopp – 20 inkomstbasbelopp	65 %
20 inkomstbasbelopp – 30 inkomstbasbelopp	32,5 %

Fortsättningsförsäkring tecknad före 1 januari 2022 fortsätter att gälla med tecknad nivå.

10.8 Betalning av premier

Premie betalas till och med månaden före 66-årsdagen.

